

DE PERENZAAGWESP *Hoplocampa brevis* (Klug)

Volwassen larve

In de nog zeer prille perenvruchtjes zitten kleine ronde boorgaatjes, waaruit bruin, nat en kleverige uitwerpselen komen met een sterk ruikende wantsengeur. Als ze ook nog eens voor de junirui aan, als kleine zwarte peertjes vroegtijdig afvallen dan heb je stevast te maken met de perenzaagwesp.

De volwassen perenzaagwesp is ongeveer 5 tot 5,5 mm lang, de voorvleugels zijn doorzichtig met gele adertjes. De kleur is roodgeel met gele poten, gele buik en de bovenzijde van het achterlijf is zwart.

Levenswijze perenzaagwesp

De perenzaagwesp overwintert als larve in een cocon in de grond. In het voorjaar, half april, vindt de verpopping plaats en weldra komen de wespen uit de grond te voorschijn. Ze lijken veel op de appelzaagwespen ze zijn echter iets kleiner en wat meer gedrongen. De wespen verschijnen kort voor de bloei van de perenboom en al spoedig beginnen de wijfjes met het eieren leggen. Hoewel de meeste eieren onder de kelkslipjes worden afgezet, heeft men waargenomen, dat ook knoppen die nog niet open zijn ook kunnen worden aangestoken. De eitjes worden op de overgang van het vruchtbeginsel en de kelkslippen afgezet. Deze plaats blijft zichtbaar als een klein donker vlekje. Het eitje wordt in tegenstelling totdat van de appelzaagwesp, vlak onder de opperhuid (epidermis) van het vruchtbeginsel geschoven met behulp van haar zaagvormige legboor. Na een paar dagen zijn deze

eiplaatsen goed zichtbaar door het zwellen van de eitjes en het zichtbare gaatje van de legboor. Hierdoor is een aantasting van de perenzaagwesp duidelijk vast te stellen. Na 5 à 10 dagen, bij koud weer wat later, komen de larven uit het eitje. Dit tijdstip valt vaak samen met de volle bloei van de perenboom. Zodra de larven zijn verschenen, wordt de plaats van de aantasting zwart. Aan dat zwart worden is dus te zien dat de eieren zijn uitgekomen en de larven met hun rijpingsvraat zijn begonnen.

In tegenstelling tot de appelzaagwesplarve begeeft de larve van de perenzaagwesp zich niet naar de buitenkant van het jonge vruchtje, maar vreet een gangetje rondom in de kelkholte, op de grens van kelkslippen en vruchtbeginsel. Deze gang is goed waar te nemen, omdat de kelk van de peer uitdroogt en open blijft staan. Het aldus gemaakte gangetje wordt weldra eveneens zwart.

Vervolgens vreet de larve zich een gang naar het klokhuis, dat als het ware geheel wordt uitgehold. Hierna worden nog enige vruchtjes aangevreten totdat de larve volwassen is. Uit de beschreven levenswijze volgt dat het mineren, direct onder de schil boren, die de zo

typerende kurkringen veroorzaken zoals we bij de appelzaagwesp zien, bij de peer niet voorkomt.

Als de larve stopt met rijpingsvraat en volwassen is geworden, kruipt ze eind mei de grond in, waar ze zich in een zijden coconnetje wikkelt. Hierin brengt de larve de winter door, de zogenaamde dia pauze.

Bestrijding van de perenzaagwesp

Evenals de appel- en pruimenzaagwespen verschijnen de perenzaagwespen in een bepaalde streek niet gelijktijdig. Het verschijnen is sterk afhankelijk van plaatselijke omstandigheden. Gebleken is dat vroege perenrassen het eerst worden aangestast, vervolgens de middelvroeg en ten slotte de laatbloeiende rassen, ofwel ze krijgen allemaal een 'beurt'. Bij de bestrijding dient men met deze lange periode terdege rekening te houden. Aangezien de schade, welke door perenzaagwesp wordt aangericht vaak veel groter is dan men denkt, zal aan de bestrijding van deze wesp aandacht moeten worden geschonken.

Bestrijding in de particuliere boomgaard

De zaagwespen kunnen worden weggevangen met behulp van witte

natte bruine kleverige uitwerpselen

Vroeg in de morgen kloppen

Kippen in de boomgaard

Op zoek naar de volgende vrucht

kruisvallen die in de buurt van veel bloesem worden opgehangen. De zinkwitte kleur heeft een lokkende werking op de wespen en zij blijven aan de lijmlaag van de val kleven.

Aangetaste aan de boom hangende en afgefallen vruchten verwijderen en vernietigen. Men voorkomt hiermee dat de plaag zich uitbreidt. De larven lopen over naar de nog gezonde vruchten, ze doen dat net zolang totdat ze volwassen zijn.

Door in het vroege voorjaar al te schoffelen komen de poppen boven en verdrogen. Realiseer huisvesting voor de mezen, zij eten de larven.

met de biocontainer, voer ze aan de geiten of kippen. Als de aangetaste vruchten enkele dagen in een emmer met water staan kun je ze ook op de composthoop deponeren.

Kippen onder de bomen doen goed werk, ze eten veel ongedierte. Praktisch gezien is het niet altijd uitvoerbaar om kippen onder de vruchtbomen te houden, maar toch.... denk er eens over na. Kippen in de boomgaard is ideaal, wanneer de larven zich aan hun eigen spinsel naar beneden laten zakken, met de drang zich te verpoppen in de grond, staan de gevleugelde vrienden rebelerend te wachten voor wie de versnapering is. Ook de larven/rupsen van de kleine- en grote wintervlinder, appel- en pruimenzaagwespen worden verorberd. 🍷

Tekst en beeld: Jans Koops

Vrouwkje zoekt de volgende legplant

Perenzaagwesp eitje

Tijdstip en controle

In het voorjaar voor en tijdens de bloei controle op eieren vlak onder de opperhuid, let op de gezwollen plekjes met gaatjes.

Controle door klopmonster. Men legt een kleed onder de tak (het z.g. klopzeil) daarna klopt men op de tak. Veel van de insecten, rupsen e.d. zullen dan uit de boom vallen op het kleed. Zo kan men zien hoeveel ongedierte of aangetaste vruchten er in de boom zitten. Het beste is in de vroege ochtend te kloppen. Preventief is het aan te bevelen om de aangetaste vruchten zo spoedig mogelijk op te rapen en af te voeren